

Ramar för utgiftsområdena 8, 10–12 m.m.

Till finansutskottet

Finansutskottet har beslutat att bereda socialförsäkringsutskottet tillfälle att avge yttrande över de delar av budgetpropositionen för 2008 (volym 1) jämte motioner som berör socialförsäkringsutskottets ansvarsområde. Med anledning härav yttrar sig socialförsäkringsutskottet över regeringens förslag till fördelning av utgifterna på utgiftsområdena 8 och 10–12, beräkning av utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten och statsbudgetens inkomster såvitt avser socialavgifter jämte motioner i motsvarande delar.

Utskottet yttrar sig över följande motioner:

Fi269 av Lars Ohly m.fl. (v) yrkandena 32 och 34

Fi271 av Carina Adolfsson Elgestam (s) och Lars Wegendal (s)

Fi276 av Lars Ohly m.fl. (v) yrkandena 10, 12 och 13

Fi277 av Mona Sahlin m.fl. (s) yrkandena 3–5, 15–16 och 51

Fi278 av Peter Eriksson m.fl. (mp) yrkandena 5–7, 14 och 16

Sf347 av Tomas Eneroth m.fl. (s) yrkandena 13 och 17

A400 av Mona Sahlin m.fl. (s) yrkande 2 samt

N323 av Peter Eriksson m.fl. (mp) yrkandena 1 och 2.

Utskottet överlämnar med eget yttrande motion Fi276 av Lars Ohly m.fl. (v) yrkande 9.

Utskottet avger följande yttrande.

Utgiftsområde 8 Migration

Beloppen anges i miljoner kronor

År	Regeringen	s	v	mp
2008	6 145	0	+149	+95
2009	5 868	0	-291	-12
2010	5 665	0	-291	+5

Utskottet har inga invändningar mot regeringens bedömning av utgifternas storlek och föreslår därför att finansutskottet tillstyrker dels den föreslagna ramen för utgiftsområdet för 2008, dels förslaget till preliminär fördelning av utgifterna för 2009 och 2010. Därmed bör finansutskottet avstyrka motionerna Fi276 yrkandena 12 och 13, Fi277 yrkandena 4 och 5 och Fi278 yrkandena 5 och 7.

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp

Beloppen anges i miljoner kronor

År	Regeringen	s	v	mp
2008	117 999	+4 735	+7 092	+1 869
2009	118 419	+4 755	+8 793	+2 500
2010	120 287	+4 775	+9 443	+2 400

Från och med 2007 gäller enligt 3 kap. 5 § lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension att 80 % – i stället för som tidigare 93 % – av den antagandeinkomst som ligger till grund för beräkning av inkomstrelaterad aktivitets- och sjukersättning grundar rätt till ålderspension. Denna reducering medför att personer med inkomstrelaterad aktivitets- och sjukersättning får en lägre ålderspension.

Vid sin behandling av förslaget (bet. 2006/07:SfU1 s. 50) framhöll socialförsäkringsutskottet att förslaget om reducerad antagandeinkomst innebär att den inkomst som läggs till grund för ålderspensionen blir mer i överensstämmelse med den inkomst som blir pensionsgrundande då den försäkrade uppbär sjukpenning. Utskottet tillstyrkte därefter förslaget.

Socialförsäkringsutskottet vidhåller sitt tidigare ställningstagande i frågan.

Utskottet har inga invändningar mot regeringens bedömning av utgifternas storlek och föreslår därför att finansutskottet tillstyrker dels den föreslagna ramen för utgiftsområdet för 2008, dels förslaget till preliminär fördelning av utgifterna för 2009 och 2010.

Med det anförda bör finansutskottet avstyrka motionerna Fi276 yrkandena 12 och 13, Fi277 yrkandena 4, 5 och 51, Fi278 yrkandena 5 och 7 samt Sf347 yrkandena 13 och 17.

Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Beloppen anges i miljoner kronor

År	Regeringen	s	v	mp
2008	42 948	0	+3 120	0
2009	42 381	0	+4 350	+1 000
2010	41 765	0	+5 350	+1 000

Utskottet har inga invändningar mot regeringens bedömning av utgifternas storlek och föreslår därför att finansutskottet tillstyrker dels den föreslagna ramen för utgiftsområdet för 2008, dels förslaget till preliminär fördelning av utgifterna för 2009 och 2010. Därmed bör finansutskottet avstyrka motionerna Fi276 yrkandena 12 och 13, Fi277 yrkandena 4 och 5 och Fi278 yrkandena 5 och 7.

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Beloppen anges i miljoner kronor

År	Regeringen	s	v	mp
2008	66 697	+931	+3 655	+3 171
2009	68 613	+1 031	+3 685	+5 146
2010	70 894	+1 031	+3 725	+6 673

Riksdagen beslutade våren 2007 om vissa förändringar avseende vad som ska innefattas i olika utgiftsområden (prop. 2006/07:100, bet. 2006/07:KU22, rskr. 2006/07:223). För socialförsäkringsutskottets del innebär beslutet att fr.o.m. budgetåret 2008 förs anslaget för bostadsbidrag över till utgiftsområde 12 från utgiftsområde 18. Det i budgetpropositionen framlagda förslaget till ram för utgiftsområde 12 utgår således härifrån.

Förslagen till ramar för utgiftsområdena 12 och 18 i partimotionerna Fi277 (s) och Fi276 (v) utgår bl.a. från förutsättningen att anslaget för bostadsbidrag även fortsättningsvis ska ingå i utgiftsområde 18. Beslut om ändring avseende vad som ska innefattas i ett utgiftsområde ska tas i samband med beslut om den ekonomiska vårpropositionen. Eftersom riksdagen våren 2007 har fattat beslut om att anslaget för bostadsbidrag fortsättningsvis ska ingå i utgiftsområde 12 bör förslagen till ramar i dessa motioner anpassas till de av riksdagen beslutade förutsättningarna. Förslagen avseende utgiftsområde 12 redovisas därför i tabellen ovan omräknade så att anslaget för bostadsbidrag ingår. En motsvarande anpassning har gjorts av motionernas förslag avseende utgiftsområde 18.

Utskottet har inga invändningar mot regeringens bedömning av utgifternas storlek och föreslår därför att finansutskottet tillstyrker dels den föreslagna ramen för utgiftsområdet för 2008, dels förslaget till preliminär

fördelning av utgifterna för 2009 och 2010. Därmed bör finansutskottet avstyrka motionerna Fi276 yrkandena 12 och 13, Fi277 yrkandena 4 och 5 och Fi278 yrkandena 5 och 7.

Ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner beräkningen av utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten för 2008. Enligt regeringen uppgår beräknat belopp till 201 093 miljoner kronor.

Lars Ohly m.fl. (v) begär i motion Fi276 yrkande 9 att utgifterna ska tas upp till ett belopp som är 1 500 miljoner kronor högre än vad regeringen föreslagit. Motionärerna anser att tilläggspensionen för vissa av de tidigare ATP-pensionärerna ska räknas upp som en kompensation för den urholkning av pensionerna som skedde på 1990-talet.

Utskottet har tidigare behandlat frågan om att kompensera ATP-pensionärerna, senast i betänkande 2006/07:SfU1 (s. 66). Utskottet konstaterade då att pensionärerna fr.o.m. 2002 hade kompenserats för besparingarna på basbeloppet genom en skattelättnad som bestod i att den särskilda skattereduktion som löntagare och andra med pensionsgrundande inkomster medgetts som kompensation för den allmänna pensionsavgiften utvidgades till att omfatta pensionsinkomster och således även pensionärerna. Från och med 2003 ersattes den särskilda skattereduktionen med ett högre allmänt grundavdrag. Utskottet, som inte kunde se något skäl att ytterligare kompensera pensionärerna, avstyrkte därmed ett motionsyrkande i frågan.

Utskottet vidhåller sin tidigare inställning och vill i övrigt tillägga att det i första hand är angeläget att, i den mån det finns utrymme för ekonomiska förbättringar, göra satsningar på de pensionärer som har de lägsta inkomsterna.

Utskottet har inget att erinra mot regeringens förslag och anser därför att finansutskottet bör tillstyrka förslaget samt avstyrka motion Fi276 yrkande 9.

Statsbudgetens inkomster

Allmänt

Socialavgifter utgörs enligt socialavgiftslagen (2000:980) av arbetsgivaravgifter och egenavgifter och tas ut för att finansiera systemen för social trygghet. Dessutom tas allmän pensionsavgift och statlig ålderspensionsavgift ut för att finansiera den inkomstgrundade ålderspensionen.

Arbetsgivaravgifter betalas av arbetsgivare och andra personer på ersättning främst i form av löner, arvoden och andra skattepliktiga förmåner. Avgiftsunderlaget består av summan av de avgiftspliktiga ersättningar som har utgetts under en kalendermånad. Arbetsgivaravgifterna uppgår för när-

varande till 28,02 % av avgiftsunderlaget, varvid sjukförsäkringsavgiften utgör 8,78 %, arbetsmarknadsavgiften 4,45 % och ålderspensionsavgiften 10,21 %.

Egenavgifter betalas av fysiska personer i första hand på överskott av näringsverksamhet i vilken den som har inkomsten har arbetat i inte oväsentlig utsträckning. Egenavgifterna uppgår för närvarande till 26,31 % av avgiftsunderlaget, varvid sjukförsäkringsavgiften utgör 9,61 %, arbetsmarknadsavgiften 1,91 % och ålderspensionsavgiften 10,21 %.

Arbetsgivare och egenföretagare ska också enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift betala allmän löneavgift med 4,4 % av avgiftsunderlaget.

Vid beräkning av arbetsgivaravgifterna fick arbetsgivare före 2007 för varje månad göra ett generellt avdrag med 5 % av underlaget, dock högst med 3 090 kr, vilket motsvarade en lönesumma på 741 600 kr per år. För 2007 halverades detta avdrag övergångsvis till 2,5 % av avgiftsunderlaget, dock högst med 1 545 kr per månad.

Motsvarande ändring gjordes för egenavgifterna. Före 2007 fick ett generellt avdrag göras med 5 % av underlaget, dock högst med 9 000 kr per år, vilket motsvarade en lönesumma på 180 000 kr per år. För 2007 halverades avdraget övergångsvis till 2,5 % av avgiftsunderlaget, dock högst med 4 500 kr per år.

Från och med 2008 upphör de generella avdragen helt att gälla (prop. 2006/07:1, bet. 2006/07:FiU1, rskr. 2006/07:9).

Från och med den 1 januari 2002 infördes en regional stimulans för företagandet i stödområde A, vilken är utformad så att den ryms inom ramen för det s.k. försumbara stödet enligt EG-regler. Företag inom bl.a. sektorerna jordbruk och transport är därmed uteslutna. Stimulansen lämnas genom utvidgade avdrag på 10 %, utöver de generella avdragen, vid beräkningen av arbetsgivaravgifter och egenavgifter. Det utvidgade avdraget avseende arbetsgivaravgifter är maximerat till 7 100 kr per månad och avseende egenavgifter till 18 000 kr per år.

Enligt lagen (2006:294) om särskild beräkning av vissa avgifter för enmansföretag under åren 2006 och 2007 kunde ett enmansföretag få sänkta arbetsgivaravgifter på ersättning som utgavs till den som först anställdes i företaget. Reglerna innebar att endast ålderspensionsavgiften behövde betalas i dessa fall. Nedsättningen gällde till den del ersättningen till den nyanställda inte översteg 25 000 kr per månad och under högst tolv månader. Lagen trädde i kraft den 1 juni 2006 och skulle tillämpas på ersättningar som betalades ut t.o.m. den 31 december 2007. Lagen avskaffades dock vid utgången av 2006 (prop. 2006/07:1, bet. 2006/07:FiU1, rskr. 2006/07:9).

Från och med den 1 juli 2007 gäller en nedsättning av det samlade uttaget av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som vid årets ingång fyllt 18 men inte 25 år. Nedsättningen innebär att avgifterna, med undantag för ålderspensionsavgiften, halveras. En motsvarande nedsättning,

dvs. med hälften, görs också för personer i samma ålder som betalar egenavgifter och allmän löneavgift. De avgifter som ska betalas får dock inte understiga ålderspensionsavgiften på 10,21 %.

Allmän pensionsavgift uppgår till 7 % av avgiftsunderlaget och betalas av den som har inkomst av anställning eller annat förvärvsarbete och av den som fyllt 65 år och är född 1938 eller senare. Avgiften finansierar inkomstpension och tilläggspension och är avdragsgill vid taxeringen. Vid beräkning av inkomst av anställning ska avdrag göras för kostnader som arbetstagaren har haft i den utsträckning kostnaderna, minskade med erhållen kostnadsersättning, överstiger 1 000 kr.

Propositionen

I budgetpropositionen föreslås att riksdagen godkänner beräkningen av statsbudgetens inkomster för 2008. Inkomsten till statsbudgeten av socialavgifter och löneskatter men efter avdrag för avgifter till pensionssystemet och nedsättningar av socialavgifter m.m. beräknas uppgå till 407,1 miljarder kronor.

Sjukförsäkringsavgiften bör tas ut med en avgiftssats som innebär att de beräknade intäkterna från avgiften motsvarar de förväntade utgifterna. För 2008 beräknas de utgifter som sjukförsäkringsavgiften ska täcka uppgå till 95,4 miljarder kronor. Mot bakgrund härav föreslår regeringen att sjukförsäkringsavgiften i arbetsgivaravgifterna sänks till 7,71 % av avgiftsunderlaget och i egenavgifterna till 7,93 % av avgiftsunderlaget.

Den ökade sysselsättningen innebär att de utgifter som arbetsmarknadsavgiften ska finansiera nu minskar. Mot bakgrund härav föreslår regeringen att arbetsmarknadsavgiften i arbetsgivaravgifterna sänks till 2,43 % av avgiftsunderlaget och i egenavgifterna till 0,50 % av avgiftsunderlaget.

Eftersom justeringen av de båda avgifterna ska göras inom ramen för ett i princip oförändrat totalt uttag ska den allmänna löneavgiften i både arbetsgivar- och egenavgifter höjas till 7,49 %.

De föreslagna förändringarna i avgiftsnivåerna föreslås gälla från den 1 januari 2008.

Enligt nya regler i inkomstskattelagen (1999:1229) har beloppsgränsen för när kostnader för övriga utgifter i inkomstslaget tjänst får dras av höjts från 1 000 kr till 5 000 kr fr.o.m. den 1 januari 2007.

Regeringen föreslår att en följdändring görs i lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift på så sätt att beloppsgränsen för avdrag för kostnader som den försäkrade haft i sitt arbete höjs från 1 000 kr till 5 000 kr. De nya reglerna ska träda i kraft den 1 januari 2008 och tillämpas första gången vid 2009 års taxering.

Senare under hösten 2007 avser regeringen att återkomma till riksdagen med ett förslag om att socialavgifterna sätts ned för vissa delar av tjänstesektorn. Nedsättningen innebär att socialavgifterna, med undantag för ålderspensionsavgiften, slopas helt. Ambitionen är att de nya reglerna ska kunna träda i kraft den 1 januari 2008.

Motionerna

Socialdemokraterna

Mona Sahlin m.fl. (s) begär i motion Fi277 yrkande 3 att riksdagen godkänner Socialdemokraternas beräkning av statsbudgetens inkomster för 2008. I motionens yrkanden 15 och 16 begärs att den generella nedsättningen av socialavgifter inte ska tas bort, att sänkta socialavgifter för personer mellan 18 och 24 år ska avskaffas samt att sänkta socialavgifter för vissa delar av tjänstesektorn inte ska införas. Motionärerna framhåller att avskaffandet av den generella nedsättningen av socialavgifter fr.o.m. den 1 januari 2008 främst drabbar småföretagen. Vidare är nedsatta arbetsgivaravgifter för olika åldersgrupper ett ineffektivt sätt att öka sysselsättningen på. Även personer som redan har arbete eller skulle ha fått arbete utan stimulansen omfattas av nedsättningen. Ett införande av sänkta socialavgifter för vissa tjänsteföretag skapar snedvridningar och gränsdragningsproblem och ökar företagens administrativa börda. Det är inte politikernas uppgift att peka ut vissa branscher och ge dem särskilda subventioner. Goda och likvärdiga villkor för alla företag skapar en långsiktigt bättre utveckling.

Även i motionerna A400 av Mona Sahlin m.fl. (s) yrkande 2 och Fi271 av Carina Adolfsson Elgestam och Lars Wegendal (båda s) begärs att den generella nedsättningen av socialavgifter inte ska tas bort.

Vänsterpartiet

Lars Ohly m.fl. (v) begär i motion Fi276 yrkande 10 att riksdagen beslutar om förändrad beräkning av inkomsterna för staten för 2008 enligt uppställning i motionen. Motionärerna motsätter sig att regler om sänkta socialavgifter för vissa tjänsteföretag införs. Vidare anser motionärerna att reglerna om sänkta socialavgifter för unga ska avskaffas. Motionärerna beräknar även att inkomsterna av arbetsgivaravgifterna ökar till följd av Vänsterpartiets jobbsatsning i den offentliga sektorn och att de minskar till följd av partiets förslag om slopad sjuklöneperiod för de mindre företagen.

I motion Fi269 av Lars Ohly m.fl. (v) yrkande 32 begärs ett tillkännagivande om sänkta socialavgifter för vissa tjänsteföretag. Motionärerna anför att risken är uppenbar att stödet kommer att ge upphov till högre vinster i företagen men bara marginellt påverka sysselsättningen. I ett sådant förslag krävs inte heller någon motprestation från företaget utan stödet ges oavsett om någon nyanställning görs eller inte. I motionens yrkande 34 begärs att möjligheten till sänkta socialavgifter för unga avskaffas. Vissa

ungdomar är särskilt utsatta på arbetsmarknaden och bör därför vara berättigade till stödinsatser, men det är inte ändamålsenligt att sänka socialavgifterna för alla personer mellan 18 och 24 år.

Miljöpartiet

Peter Eriksson m.fl. (mp) begär i motion Fi278 yrkande 6 att riksdagen godkänner Miljöpartiets beräkning av statsbudgetens inkomster för 2008. Motionärerna motsätter sig att regler om nedsättning av socialavgifter för vissa tjänsteföretag införs, och i motionens yrkande 14 begärs ett beslut om att slopa nedsättningen av socialavgifter för unga från den 1 januari 2008. Motionärerna framhåller att sysselsättningseffekterna av nu nämnda åtgärder troligtvis är mycket låga. Att differentiera socialavgifter efter bransch skapar även stora konkurrens- och gränsdragningsproblem, och att differentiera efter ålder riskerar att skapa märkliga tröskeeffekter. I syfte att underlätta för framför allt de mindre företagen att växa och anställa begärs i motionens yrkande 16 och i motion N323 av Peter Eriksson m.fl. (mp) yrkande 1 att en generell nedsättning av socialavgifter på 10 % upp till en maximal lönesumma på 741 000 kr införs. Slutligen begärs i motion N323 yrkande 2 ett återinförande och en permanentning av reglerna om sänkta arbetsgivaravgifter för enmansföretag som anställer, så att dessa företag endast betalar ålderspensionsavgift under det första året för den först anställda. Tröskeln bör således sänkas för nyanställningar i de allra minsta företagen. Motionärerna anför även att regeringen, genom att ha tagit bort denna nedsättning, har satt ett stort antal enmansföretag i en mycket svår ekonomisk situation, eftersom de har anställt personal under löfte av nedsatt arbetsgivaravgift.

Utskottets bedömning

Utskottet har tidigare framhållit att det är principiellt viktigt att det finns ett tydligt samband mellan de socialavgifter som tas ut och de olika förmåner som dessa avgifter ska finansiera. Ett sådant samband är också föreskrivet i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter. I yttrande 2006/07: SfU1y anförde utskottet att för det fall det ändå bedömdes som nödvändigt att använda socialavgifterna i annat syfte, t.ex. för sysselsättningsskapande åtgärder, ansåg utskottet att de av regeringen aviserade mer riktade avgiftslättnaderna för ungdomar och för vissa anställningar inom tjänstesektorn var att föredra framför det generella avdraget på 5 % vid beräkning av socialavgifter. Av nu nämnda skäl välkomnade utskottet förslaget att avskaffa avdraget på 5 %. I enlighet med vad som nyss anfördes motsatte sig inte utskottet heller ett av regeringen aviserat förslag till avgiftslättnader för unga personer.

I budgetpropositionen för 2007 aviserade regeringen att den avsåg att återkomma med förslag om sänkta socialavgifter för delar av tjänstesektorn. Finansutskottet delade i betänkande 2006/07:FiU1 regeringens bedöm-

ning att det borde införas ett sådant system. Därmed avstyrktes ett motionsyrkande om att något sådant system inte borde införas. Riksdagen biföll finansutskottets förslag. Socialförsäkringsutskottet ansåg i betänkande 2006/07:SfU10 att riksdagen borde vidhålla denna bedömning och avslag därmed motioner om att sänka socialavgifter för delar av tjänstesektorn inte borde införas. Utskottet vidhåller nu denna bedömning.

Från och med den 1 juli 2007 gäller en nedsättning av det samlade uttaget av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som vid årets ingång fyllt 18 men inte 25 år. Utskottet, som ansåg att förslaget kunde bidra till att ytterligare stimulera efterfrågan på yngre arbetstagare, tillstyrkte förslaget i betänkande 2006/07:SfU10. Riksdagen biföll utskottets förslag (rskr. 2006/07:145). Nedsättningen innebär att avgifterna, med undantag för ålderspensionsavgiften, halveras. En motsvarande nedsättning, dvs. med hälften, gäller också för personer i samma ålder som betalar egenavgifter och allmän löneavgift. Utskottet anser att riksdagen bör vidhålla sin bedömning.

Utskottet har i yttrande 2006/07:SfU1y ställt sig bakom förslaget att reglerna om den tillfälliga nedsättningen av socialavgifterna för enmansföretag som anställer en person ska upphöra att gälla vid utgången av 2006. Utskottet anförde att eftersom reglerna endast gällt sedan den 1 juni 2006 var det svårt att dra några slutsatser beträffande deras effektivitet, men en tillfällig nedsättning under endast tolv månader kunde knappast anses tillräcklig för att stimulera efterfrågan på arbetskraft. Finansutskottet tillstyrkte förslaget i betänkande 2006/07:FiU1 och avstyrkte motionsyrkanden om avslag på förslaget. Riksdagen biföll finansutskottets förslag (rskr. 2006/07:9). Socialförsäkringsutskottet anser att riksdagen bör vidhålla sin bedömning.

Utskottet har inga erinringar mot det aktuella följdförslaget om minskade kostnadsavdrag inom den allmänna pensionsavgiften.

Med det anförda anser utskottet att regeringens beräkning av statsbudgetens inkomster såvitt avser socialavgifterna för 2008 bör tillstyrkas. Finansutskottet bör därmed i berörda delar avstyrka motionerna Fi269 yrkandena 32 och 34, Fi271, Fi276 yrkande 10, Fi277 yrkandena 3, 15 och 16, Fi278 yrkandena 6, 14 och 16, A400 yrkande 2 samt N323 yrkandena 1 och 2.

Stockholm den 23 oktober 2007

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Gunnar Axén

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Gunnar Axén (m), Tomas Eneroth (s), Helena Rivière (m), Lars-Arne Staxäng (m), Solveig Zander (c), Siw Wittgren-Ahl (s), Ulf Nilsson (fp), Kurt Kvarnström (s), Mats G Nilsson (m), Göte Wahlström (s), Mikael Cederbratt (m), Matilda Ernkrans (s), Fredrick Federley (c), Gunvor G Ericson (mp), Jasenko Omanovic (s), Eva Johnsson (kd) och LiseLotte Olsson (v).

Avvikande meningar

1. Socialdemokraterna (s)

Tomas Eneroth (s), Siw Wittgren-Ahl (s), Kurt Kvarnström (s), Göte Wahlström (s), Matilda Ernkrans (s) och Jasenko Omanovic (s) anför:

Utgiftsområdena 8 och 10–12

I syfte att återställa ålderspensionsrätten för de personer som uppbär sjuk- eller aktivitetsersättning från nuvarande 80 % till 93 % av antagandeinkomsten, dvs. till den nivå som gällde före den 1 januari 2007, bör ramen för utgiftsområde 10 tillföras 1,7 miljarder kronor utöver vad regeringen föreslagit fr.o.m. den 1 januari 2008. Åtgärden är enligt vår mening nödvändig för att värna överenskommelsen mellan de partier som står bakom det reformerade ålderspensionssystemet.

I övrigt anser vi att finansutskottet bör ställa sig bakom det förslag till fördelning av utgifter på utgiftsområden som Socialdemokraterna redovisar för 2008–2010.

Med det anförda föreslår vi att finansutskottet tillstyrker motionerna SF347 yrkandena 13 och 17 samt Fi277 yrkandena 4, 5 och 51 med i majoritetstexten angiven anpassning avseende utgiftsområde 12, i de delar som avser utgiftsområdena 8 och 10–12.

Statsbudgetens inkomster

I samband med beredningen av beslutet att slopa de generella avdragen på 5 % vid beräkning av socialavgifter kritiserade Lagrådet den närmast obefintliga beredning som förekommit i ärendet och ifrågasatte om kraven på beredning som föreskrivs i 7 kap. 2 § regeringsformen var uppfyllda. I en avvikande mening av Socialdemokraterna i yttrande 2006/07:SfU1y framhölls att det var allvarligt att regeringen så gott som helt hade åsidosatt beredningskravet. Redan av det skälet borde förslaget inte ha accepterats. När nu den återstående delen av de generella avdragen (2,5 %) ska upphöra till årsskiftet kvarstår kritiken, och borttagandet av avdragen kommer även att göra det dyrare att anställa, vilket främst drabbar småföretagen.

När det gäller regler om nedsättning av socialavgifter för personer mellan 18 och 24 år vill vi framhålla att särregler för vissa grupper riskerar att urholka den långsiktiga finansieringen av den offentliga sektorn. Vi avvisar därför själva idén om sådana regler. Vidare anser vi att detta regeringens svar på ungdomsarbetslösheten och dess problematik är en lösning som är onödigt dyr och har mycket låg träffsäkerhet. Reglerna innebär att arbetsgivarnas kostnader sänks även för de ungdomar som redan har eller kan få jobb ändå, vilket skapar undanträngningseffekter gentemot andra åldersgrupper. Vidare medför förslaget ökade vinster för arbetsgivare och egenföretagare. Det finns mer träffsäkra och kostnadseffektiva insatser för

unga i form av riktat stöd i ett tidigt skede, som tidsbegränsade anställningsstöd, fler och bättre praktikplatser i arbetslivet, arbetsmarknadsutbildning och lärlingsutbildning. En förutsättning för att genomföra sådana åtgärder är att utgå från den efterfrågan som finns på arbetsmarknaden samt kompetensen hos de ungdomar som är arbetslösa. Långtidsarbetslösheten bland ungdomar är hög. Det är därför angeläget att det görs riktade insatser för denna grupp, i stället för att företagen ska ha möjlighet till sänkta arbetsgivaravgifterna. Reglerna om sänkta socialavgifter för unga bör därför slopas.

Vi motsätter oss ett förslag om sänkta socialavgifter för tjänstesektorn. Olika skatteregler och särskilda subventioner för olika branscher bör inte finnas eftersom det skapar snedvridningar och gränsdragningsproblem på arbetsmarknaden och ökar företagens administrativa börda. Särregler är även i allmänhet orättvisa och skapar ett tryck från andra branscher att få motsvarande förmåner. Den aviserade sänkningen av arbetsgivaravgiften ska gälla per anställd och oavsett företagets storlek. Detta innebär att de största företagen också får de största subventionerna. Vi tror inte att regeringens stora subventioner kommer att ge några nya jobb. I stället kommer företagets vinster att öka rejält. Det är rimligt att anta att tjänstesektorn kommer att vara en växande andel i vår framtida ekonomi. Att bygga in skattesubventioner i den sektorn kan på sikt undergräva välfärdssamhällets finansiering. Goda och likvärdiga villkor för alla företag skapar en långsiktig bättre utveckling.

2. Vänsterpartiet (v)

LiseLotte Olsson (v) anför:

Utgiftsområdena 8 och 10–12

Enligt min mening bör finansutskottet ställa sig bakom det förslag till fördelning av utgifter på utgiftsområden som Vänsterpartiet redovisar för 2008–2010. Jag föreslår därför att finansutskottet tillstyrker motion Fi276 yrkandena 12 och 13, med i majoritetstexten angiven anpassning avseende utgiftsområde 12, i de delar som avser utgiftsområdena 8 och 10–12.

Ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten

Jag föreslår i enlighet med Fi276 yrkande 9 att beräkningen av utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten för 2008 ska tas upp med 1 500 miljoner kronor utöver vad regeringen föreslagit. Utgiftsökningen avser en uppräknig av tilläggspensionen för vissa ATP-pensionärer.

Statsbudgetens inkomster

När det gäller regler om nedsättning av socialavgifter för personer mellan 18 och 24 år måste framhållas att särregler för vissa grupper riskerar att urholka den långsiktiga finansieringen av den offentliga sektorn. Själva

idén om sådana regler avvisas därför. Vidare är detta regeringens svar på ungdomsarbetslösheten och dess problematik en lösning som är onödigt dyr och har mycket låg träffsäkerhet. Reglerna innebär således att arbetsgivarernas kostnader sänks även för de ungdomar som redan har eller kan få jobb ändå, vilket skapar undanträngningseffekter gentemot andra åldersgrupper. Vidare medför förslaget ökade vinster för arbetsgivare och egenföretagare. Det finns mer träffsäkra och kostnadseffektiva insatser för unga i form av riktat stöd i ett tidigt skede, som tidsbegränsade anställningsstöd, fler och bättre praktikplatser i arbetslivet, arbetsmarknadsutbildning och lärlingsutbildning. En förutsättning för att genomföra sådana åtgärder är att utgå från den efterfrågan som finns på arbetsmarknaden samt kompetensen hos de ungdomar som är arbetslösa. Långtidsarbetslösheten bland ungdomar är hög. Det är därför angeläget att det görs riktade insatser till denna grupp, i stället för att företagen ska ha möjlighet till sänkta arbetsgivaravgifter. Reglerna om sänkta socialavgifter för unga bör därför slopas.

Jag motsätter mig ett förslag om sänkta socialavgifter för tjänstesektorn. Olika skatteregler och särskilda subventioner för olika branscher bör inte finnas eftersom det skapar snedvridningar och gränsdragningsproblem och ökar företagens administrativa börda. Särregler är även i allmänhet orättvisa och skapar ett tryck från andra branscher att få motsvarande förmåner. Sänkningen av arbetsgivaravgiften ska gälla per anställd och oavsett företagets storlek. Detta innebär att de största företagen också får de största subventionerna. Risken är uppenbar att stödet kommer att ge upphov till högre vinster i företagen men bara marginellt påverka sysselsättningen. Förslaget är inte heller uppbyggt så att det krävs någon motprestation från företaget utan ges oavsett om någon nyanställning görs eller inte. Det är rimligt att anta att tjänstesektorn kommer att vara en växande andel i vår framtida ekonomi. Att bygga in skattesubventioner i den sektorn kan på sikt undergräva välfärdssamhällets finansiering. Goda och likvärdiga villkor för alla företag skapar en långsiktigt bättre utveckling.

I övrigt beräknar jag att inkomsterna från arbetsgivaravgifter ökar till följd av partiets jobbsatsning i den offentliga sektorn och att de minskar till följd av förslaget om slopad sjuklöneperiod för de mindre företagen.

3. Miljöpartiet (mp)

Gunvor G Ericson (mp) anför:

Utgiftsområdena 8 och 10–12

Enligt min mening bör finansutskottet ställa sig bakom det förslag till fördelning av utgifter på utgiftsområden som Miljöpartiet redovisar för 2008–2010. Jag föreslår därför att finansutskottet tillstyrker motion Fi278 yrkan-
dena 5 och 7 i de delar som avser utgiftsområdena 8 och 10–12.

Statsbudgetens inkomster

För att underlätta för framför allt de mindre företagen bör en generell nedsättning av arbetsgivaravgifterna på 10 % upp till en maximal lönesumma på 741 000 kr införas. Alla företag med en lönesumma över 741 000 kr får en skattelättnad med 6 200 kr per månad eller 74 000 kr per år. Denna satsning ger ett rejält ekonomiskt tillskott till alla små företag, till skillnad från regeringens aviserade förslag om nedsättning av socialavgifter som bara berör speciellt utpekade branscher. Jag motsätter mig ett sådant förslag.

Vad gäller sänkta socialavgifter för unga är att detta regeringens svar på ungdomsarbetslösheten och dess problematik en lösning som är onödigt dyr och har mycket låg träffsäkerhet. Reglerna innebär således att arbetsgivarernas kostnader sänks även för de ungdomar som redan har eller ändå kan få jobb. Det skapar undanträngningseffekter gentemot andra åldersgrupper. Vidare medför förslaget ökade vinster för arbetsgivare och egenföretagare. Det finns mer träffsäkra och kostnadseffektiva insatser för unga i form av riktat stöd i ett tidigt skede, som tidsbegränsade anställningsstöd, fler och bättre praktikplatser i arbetslivet, arbetsmarknadsutbildning och lärlingsutbildning. En förutsättning för att genomföra sådana åtgärder är att utgå ifrån den efterfrågan som finns på arbetsmarknaden samt kompetensen hos de ungdomar som är arbetslösa. Långtidsarbetslösheten bland ungdomar är hög. Det är därför angeläget att det görs riktade insatser till långtidsarbetslösa ungdomar, i stället för att företagen ska ha möjlighet till sänkta arbetsgivaravgifter. Reglerna om sänkta socialavgifter för unga bör därför slopas.

Vidare bör regler om sänkta arbetsgivaravgifter för enmansföretag som anställer återinföras och permanentas, så att dessa företag endast betalar ålderspensionsavgift under det första året för den första anställda. Tröskeln bör således sänkas för nyanställningar i de allra minsta företagen, och Nutek har bedömt att åtgärden kan vara effektiv vad gäller att få enmansföretagare att våga anställa. Till följd av att regeringen har tagit bort dessa regler har även ett stort antal enmansföretag satts i en mycket svår ekonomisk situation eftersom de anställt personal med löfte om slopad arbetsgivaravgift.

Särskilt yttrande

Tomas Eneroth (s), Siw Wittgren-Ahl (s), Kurt Kvarnström (s), Göte Wahlström (s), Matilda Ernkrans (s), Jasenko Omanovic (s) och LiseLotte Olsson (v) anför:

På regeringens förslag röstade den borgerliga majoriteten i riksdagen våren 2007 igenom en förändring som innebär att anslaget för bostadsbidrag flyttats från utgiftsområde 18, som bl.a. avser bostadspolitiken, till utgiftsområde 12, som avser den ekonomiska familjepolitiken. Förändringen innebär vidare att beredningen inom riksdagen av frågor om bostadsbidragen flyttats från civilutskottet till socialförsäkringsutskottet. Vi motsatte oss denna förändring och har under höstens allmänna motionstid lämnat förslag som innebär att bostadsbidragsanslaget även fortsättningsvis ska ingå i utgiftsområde 18. Våra motionsförslag om budgeten utgår från denna förutsättning. Eftersom riksdagsordningen inte medger att förslag om utgiftsområdenas omfattning behandlas i samband med höstens budgetberedning, utan först under beredningen av den ekonomiska vårpropositionen, har vi emellertid nu reviderat våra förslag om utgiftsområde 12 till att avse den omfattning som riksdagen fastställde våren 2007. Vi vill dock i detta sammanhang framhålla följande.

När regeringen våren 2007 lade fram sitt förslag om förändringar av utgiftsområdena angavs att syftet var att anpassa indelningen i politikområden till riksdagens arbetsformer. I höstens budgetproposition upprepas detta påstående. I själva verket innebär förändringen det motsatta, dvs. att riksdagen har fått anpassa sina arbetsformer och utskottens beredningsområden till den politikområdesindelning som regeringen arbetar efter. Vi anser att riksdagen i denna fråga självfallet bättre bort hävda sina egna arbetsformer i stället för att underordna sig regeringens önskemål.

Bostadsbidragen har sedan lång tid ansetts ha både ett bostadspolitiskt och ett familjepolitiskt syfte. Regeringens utgångspunkt tycks nu vara att bidragen enbart ska ses som ett familjepolitiskt medel. Tvärt emot regeringen anser vi att bostadsbidragens roll som en del av bostadspolitiken bör förstärkas. Bostadsbidragens betydelse för att skydda de mest utsatta grupperna på bostadsmarknaden har ökat påtagligt under innevarande år när det mer generellt inriktade stödet till bostadsproduktionen har avvecklats.

Vi anser att bostadsbidragen bör utvecklas som ett bostadspolitiskt instrument med syfte att ge ekonomiskt svaga hushåll möjlighet att efterfråga goda och tillräckligt rymliga bostäder. Detta står i skarp kontrast till den borgerliga regeringens målsättningar och praktiska politik. Inom riksdagen avser vi att återkomma med förslag om att återföra bostadsbidragen till den tidigare gällande beredningsordningen.